

**ПІВНІЧНОУКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. ГЕРОЇВ КРУТ
ПРАТ «ВНЗ «МАУП»**

ПРОТОКОЛ № 6
засідання Науково-методичної ради

м. Чернігів

від «07» лютого 2023 р.

Співголова: к.е.н., доцент Мурашко М.І.

Співголова: к.е.н., доцент Назарко С.О.

Секретар: к.е.н., доцент Суворова С.Г.

Присутні: директор Літвінова Н.Л., к.е.н., доцент Кадетов С.М., к. іст.н. Ямпонець П.В., к.філ.н., доцент Проценко Е.Б., к.ю.н. Рябченко М.С., к.н. з держ упр. Макаренко І.О., к.е.н., доцент Суворова С.Г., к.е.н. Бачуріна І.В., к.псих.н. Кононенко С.В, д.е.н., професор, ст.наук.спів. Тітова Н.А., к.е.н. Ліхота О.В., к.ю.н. Патlachук О.В.

Запрошені: голова Студентської ради Абросімов М., к.н. з держ.упр., заступник начальника Служби у справах дітей Чернігівської обласної державної адміністрації – начальник відділу соціального захисту та профілактичної роботи Оліфіренко Ю.І.

Порядок денний:

1. Про сучасні підходи в освіті як чинника підвищення рівня якості підготовки професійно-компетентного фахівця.
2. Про академічну мобільність викладачів і студентів, їх участь у міжнародних освітніх та наукових проектах, науково-практичних нарад, семінарів, конкурсів, конференцій.
3. Про систему науково-методичного супроводу, результати і перспективи підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Інституту.
4. Про науково-публікаційну, інформаційно-методичну активність викладачів та студентів.
5. Стан навчально-методичного забезпечення дисциплін.

Хід засідання:

1. Слухали: інформацію співголови к.е.н., доцента Мурашка М.І. про сучасні підходи в освіті як чинника підвищення рівня якості підготовки професійно-компетентного фахівця.

Мурашко М.І. зазначає, що відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості у Європейському просторі вищої освіти (ESG), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Інституті, Положення про організацію освітнього процесу в Інституті, якість вищої освіти загалом, як відповідність умов провадження освітньої діяльності та результатів

навчання вимогам законодавства та стандартам вищої освіти, а також потребам заінтересованих сторін і суспільства, забезпечується шляхом здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення.

Система внутрішнього забезпечення якості підготовки фахівців та якості вищої освіти у цілому включає здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійних програм; щорічне оцінювання й анкетування здобувачів вищої освіти; щорічне оцінювання науково-педагогічних працівників та оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Інституту; підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників; кадрове, навчально-методичне та інформаційне забезпечення освітнього процесу; функціонування системи запобігання та виявлення академічного плагіату в курсових роботах здобувачів вищої освіти.

Підготовка фахівців на юридичному факультеті здійснюється за освітньо-професійними програмами, розробленими на основі стандартів вищої освіти для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти.

Однак, потребують постійного оновлення комплекси навчально-методичного забезпечення тих дисциплін, зміст яких тісно пов'язаний із чинним законодавством, яке зазнає постійних змін.

Рівень наукової та професійної активності професорсько-викладацького складу, які забезпечували підготовку здобувачів вищої освіти, відповідає кадровим вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти. Кваліфікація викладачів, які забезпечували підготовку здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів підтверджена науковою, науково-педагогічною та іншою професійною діяльністю більше п'яти видів діяльності.

Важливою складовою забезпечення належного рівня підготовки фахівців є рейтингове оцінювання науково-педагогічних працівників задля визначення якості їх роботи, яке щорічно проводиться в Інституті. Забезпеченню належного рівня якості підготовки фахівців сприяє інтеграція в освітній процес науково-дослідної роботи учасників освітнього процесу.

Науковій роботі здобувачів сприяє функціонування студентського наукового гуртка та систематичне проведення міжнародної конференції.

Якість підготовки фахівців нерозривно пов'язана з організацією контролю та оцінювання знань. В Інституті система оцінювання знань включає поточний, рубіжний та підсумковий контроль. Для оцінювання залишкових знань здобувачів вищої освіти та перевірки якості освітнього процесу і рівня викладання навчальних дисциплін систематичним на юридичному факультеті є проведення ректорських контрольних робіт.

Беручи до уваги наявність низки питань, що потребують розв'язання, пріоритетами підготовки фахівців визначено удосконалення кадрового забезпечення освітньої програми, активізацію наукової роботи студентів, наближення рівня практичної підготовки до сучасних вимог ринку праці, укладання нових угод із підприємствами та установами про проходження практики, підвищення рівня оволодіння здобувачами професійних практичних навичок.

Ухвалили:

1. Інформацію прийняти до відома та виконання.
2. Викладачам провести перегляд відповідних програм і навчальних планів підготовки здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівня всіх спеціальностей факультету за участю Студентської ради та стейкхолдерів та подати (за необхідності) пропозиції щодо внесення змін у відповідні освітньо-професійні програми та навчальні плани на розгляд вченої ради.
3. Науково-педагогічним працівникам кафедр систематично до початку кожного навчального семестру оновлювати комплекси навчально-методичного забезпечення.
4. Продовжити практику проведення рейтингового оцінювання науково-педагогічних працівників; анкетування здобувачів вищої освіти та стейкхолдерів.

2. Слухали: інформацію співголови к.е.н., доцента Назарко С.О. про академічну мобільність викладачів і студентів, їх участь у міжнародних освітніх та наукових проектах, науково-практичних нарад, семінарів, конкурсів, конференцій.

Назарко С.О. зазначає, що виконання завдань інтеграції у міжнародний освітній простір відповідно до стратегії інтернаціоналізації є одним із пріоритетних напрямів розвитку Інституту. В Інституті реалізуються програми мобільності у співпраці з університетами Польщі. За цими програмами навчаються студенти.

Поза межами грантових програм, на підставі угод про співпрацю та академічні обміни у підвищенні кваліфікації за кордоном прийняли участь ряд викладачів Інституту: к.е.н., доц. Назарко С.О., к.е.н., доц. Суворова С.Г, к. іст.н. Ямпонець П.В., ст. викладач Положенцев Д.В., ст. викладач Болдирева В.М., ст. викладач Захарчук, на яких презентували результати своїх наукових досліджень і напрями наукової роботи. Під час семінарів відбулись дискусії та обмін думками щодо шляхів розвитку майбутньої наукової співпраці (проведення спільних досліджень, написання спільних статей, підготовка заявок до міжнародних проектів), розглянуто питання особливостей освітніх програм.

Важливим напрямом міжнародної мобільності студентів залишається проходження літніх стажувань за кордоном.

Ухвалили:

1. Інформацію прийняти до відома.
2. Завідувачам кафедр активізувати роботу викладачів та студентів у міжнародних освітніх та наукових проектах, науково-практичних нарадах, семінарах, конкурсах, конференціях.

3. Слухали: інформацію співголови інформацію співголови к.е.н., доцент Назарко С.О. про систему науково-методичного супроводу, результати і перспективи підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Інституту.

Назарко С.О. наголосила, що стажування на підприємствах, в організаціях, наукових установах та навчальних закладах проводиться для науково-педагогічних працівників раз на 5 років і розглядається як процес їх безперервного професійного розвитку, спрямований на забезпечення якості викладання, наукових досліджень, а також стимулювання впровадження у науково-освітню діяльність досягнень світової науки та інноваційних технологій навчання.

Оцінювання виконання працівником кваліфікаційних вимог, наукової та професійної активності здійснюється:

- завідувачем кафедри наприкінці навчального року під час аналізу виконання викладачем індивідуального плану роботи з обговоренням результатів на засіданні кафедри;
- гарантом ОП під час формування звіту з самооцінювання якості ОП;
- конкурсною комісією під час процедури продовження контракту в межах терміну конкурсного обрання науково-педагогічного працівника на відповідну посаду.

З метою активізації роботи науково-педагогічних і наукових працівників, кафедр та досягнення ними найвищих показників діяльності, що сприятиме підвищенню якості освіти, рейтингу Інституту здійснюється щорічне визначення рейтингу науково-педагогічних працівників за низкою показників (індикаторів), порядок обчислення яких і вагові коефіцієнти затверджуються відповідним Положенням.

Результати рейтингу підлягають оприлюдненню. Працівники, які досягли найвищих рейтингових показників заохочуються адміністрацією Інституту.

Перелік рейтингових показників (індикаторів) та їхня вага при визначенні рейтингу періодично переглядаються.

Ухвалили:

1. Інформацію завідувачів кафедр прийняти до відома та виконання.
2. Затвердити план підвищення кваліфікації науково-педагогічного складу кафедр на 2023 рік у закладах вищої освіти, наукових установах, в організаціях та підприємствах та подати їх на затвердження заступнику директора.
3. Завідувачам кафедр взяти під контроль проходження підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників відповідно до графіків.
4. Організувати щорічне (у грудні звітного періоду) заслуховування підсумків проходження стажування підлеглими науково-педагогічними працівниками на засіданнях кафедр.
5. Вносити щорічні (до 25 грудня наступного звітного періоду) доповнення до кафедральних планів проходження стажування, у зв'язку з кадровими змінами у складі кафедр.
6. Організувати приєднання звітів про стажування та підвищення кваліфікації до особових справ науково-педагогічних працівників.

4. Слухали: інформацію співголови к.е.н., доцента Назарко С.О. про науково-публікаційну, інформаційно-методичну активність викладачів та студентів.

Назарко С.О. зазначає, що у зв'язку із воєнним станом, наукова робота протягом більшої частини звітного року проводилась в умовах переходу Інституту на дистанційну форму роботи та широкого запровадження онлайн технологій у освітньо-науковий процес. Однак, попри суттєві зміни в організації наукової роботи в Інституті, у звітному періоді у цій сфері діяльності за всіма принципово важливими напрямками збережено позитивні тенденції та досягнуто вагомі результати:

1) у 2022 році вченими Інституту виконувалось 5 науково-дослідних тем, 1 тема з державною реєстрацією. Виконанням науково-дослідних робіт з державною реєстрацією у звітному році було охоплено більше половини кафедр Інституту;

2) за підсумками 2022 року вченими Інституту опубліковано 25 наукових статей в загальноукраїнських фахових виданнях. Кількість публікацій у загальноукраїнських журналах у звітному році скоротилася через повномасштабне вторгнення РФ в Україну;

3) за звітний період вчені Інституту зробили 30 доповідей в зарубіжних, всеукраїнських, міжнародних і вузівських конференціях, а також було опубліковано 25 тез за результатами участі у цих конференціях;

4) за 2022 р. підвищили свою кваліфікацію або пройшли стажування певна кількість науково-педагогічних працівників відповідно до графіків. Основна частина викладачів проходила стажування у вузах та науково-дослідних установах України. Ряд викладачів у звітному році пройшли онлайн стажування та підвищення кваліфікації за кордоном у провідних закладах вищої освіти та наукових центрах Польщі та Чехії;

5) у звітному році активізувалась наукова робота викладачів Інституту із студентами, що знайшло своє відображення у збільшенні кількості опублікованих тез, де співавторами виступали студенти.

Попри вагомій досягненні, у звітному році був виявлений низка проблем науково-дослідницької діяльності Інституту:

– суттєво зменшилась кількість завершених дисертаційних досліджень, що виконувалися на здобуття наукового ступеня кандидата наук (доктора філософії);

– незначною залишається кількість одноосібних і спільних англомовних публікацій працівників Інституту разом з авторами з інших країн;

– запровадження воєнного стану суттєво обмежили можливості вчених Інституту у відвідуванні закладів вищої освіти та наукових центрів в Україні та за кордоном з метою участі у різних наукових заходах, підвищенні кваліфікації та обміну досвідом;

– попри загальне збільшення наукових публікацій у виданнях Scopus та Web of Science, авторами таких публікацій є обмежене коло науково-педагогічних працівників Інституту, у той час як значна частина викладачів ще не має жодної публікації у таких виданнях;

– вчені Інституту у недостатній мірі використовують можливості отримання міжнародних грантів на проведення наукових досліджень як в Україні, так і за її межами.

Ухвалили:

1. Інформацію прийняти до відома та виконання.
2. Науково- публікаційну діяльність Інституту у 2022 році визнати ефективною.
3. Завідувачам кафедр та потенційним науковим керівникам проводити більш активну роботу з найкращими студентами магістратури з метою заохочення їх до навчання в аспірантурі та виконання дисертаційних робіт для здобуття наукового ступеня доктора філософії.
4. Враховуючи новітні вимоги законодавства України у сфері наукової діяльності, потребує активізації робота з виконання вченими Інституту спільних наукових робіт з науковцями інших країн, що дасть змогу підвищити цитованість праць вчених Інституту та сприятиме популяризації їх доробку у міжнародному академічному середовищі.
5. Оскільки публікації у виданнях Scopus та Web of Science перетворились в один з ключових критеріїв успішності вченого у вітчизняному науковому просторі та необхідною складовою ліцензійних вимог, кількість таких публікацій повинна зрости у наступному звітному році, зокрема за рахунок авторства тих викладачів Інституту у кого ще немає жодної публікації у журналах індексованих в Scopus та Web of Science.
6. Через посилення вимог МОН України до підвищення кваліфікації та стажування, науково-педагогічним працівникам Інституту враховувати необхідність своєчасного їх проходження в обсязі 180 академічних годин (6,0 кредитів ЄКТС) протягом останніх 5 календарних років та отримання підтверджуючих документів з вказанням визначених у нормативних документах даних.
7. Завідувачам кафедр активізувати роботу та посилити контроль за підготовкою студентів до Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт у 2023 році.

5. Слухали: інформацію співголови к.е.н., доцент Назарко С.О. про стан навчально-методичного забезпечення дисциплін.

Методичне забезпечення – це сукупність нормативних та навчально-методичних матеріалів в паперовій та електронній формах, необхідних і достатніх для ефективного виконання студентами робочої програми навчальної дисципліни, передбаченої навчальним планом підготовки студентів відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня за напрямом підготовки (спеціальністю).

Методичне забезпечення навчального процесу передбачає: державні стандарти освіти, навчальні плани, навчальні програми з усіх нормативних і вибіркового навчальних дисциплін; програми навчальної, виробничої та інших видів практик; підручники і навчальні посібники; методичні матеріали до практичних і лабораторних занять; індивідуальні навчально-дослідні завдання; контрольні роботи; текстові та електронні

варіанти тестів для поточного і підсумкового контролю, методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів, виконання індивідуальних завдань тощо. І дуже важливо звернути увагу на наявність всіх цих складових, які саме і забезпечують якісне проведення навчального процесу з кожної дисципліни.

В результаті постійного контролю щодо стану методичного забезпечення навчальних дисциплін виявлені недоліки, як то, що на деяких дисциплінах відсутнє методичне забезпечення з організації самостійної роботи студентів, робочі програми дисциплін не мають підпису зав. кафедри, в деяких методичних вказівках відсутня дата затвердження, деякі дисципліни взагалі потребують доопрацювання та інше.

Ухвалили:

1. Інформацію прийняти до відома та виконання.
2. При розробці та оновленні робочих програм і силабусів дисциплін дотримуватись матриці відповідності програмних компетентностей та програмних результатів навчання (ПРН) освітніх програм спеціальностей відповідного освітнього рівня.

Співголова

С.О.Назарко

Секретар

С.Г. Суворова